

Ki kicsoda a flexóban?

MARKÓ PÉTER

marko.peter@druk-ker.hu

1996-ban végeztem a Tótfalusi Kis Miklós Nyomdaipari Műszaki Szakközépiskolában, síknyomó gép-mesterként. Ezt követte a Könnyűipari Műszaki Főiskola, ott nyomdaipari szakon szereztem diplomát. Végül, 2001-ben a főiskolák összevonásával létrejött Budapesti Műszaki Főiskolán végeztem műszaki menedzser szakon.

A nyomdászattal már gyerekként megismerkedtem. Édesapám 1983-tól aranyozó kisiparosként dolgozott. Akkoriban az iskola után már Adana A5-ös kézi tégelysajton nyomtattunk a vállalkozásában.

Nagy változást az 1992-es év hozott. Édesapám ekkor alapította meg barátaival a Druk-ker Kft.-t. Ekkor épült a nyomda is, amit az állandó beruházások következtében folyamatosan bővíteni kellett. Gyártásunk profilja az íves ofszet nyomdatermék volt.

Ebben az időben én az iskola mellett a budapesti kiszállásokat végeztem. 2001-től kivált a budapesti értékesítést vezető tulajdonostársunk, így én léptem a helyébe. 2004-től lettem ügyvezető. Ekkor már íves ofszet UV nyomtatással is foglalkoztunk. Mindig megoldható feladatként tekintettem a szakmai kihívásokra. Jó érzéssel tölt el, ha olyan megoldásokat javasolhatunk partnereinknek, amelyek egyszerűbbé, szebbé, olcsóbbá teszik az általuk kért terméket vagy csomagolási folyamatot.

Flexótechnológiával 2010 óta nyomtatunk. Ügyfeleink igénye fóliacímkékre, zsugorcímkékre hozta meg ezt a fejlesztést. Számunkra ez csak flexó nyomógéppel volt kivitelezhető. Ekkor vet-

tük meg első Gallus soros, szervomeghajtású tekerces nyomógépünket.

A budapesti iroda irányítását 2013-ban adtam át nővéremnek, és leköltöztem Kiskőrösre. Azóta is itt élek. Közben folyamatosan pályáztunk, beruháztunk. Partnereink automatizált gépsorai hibátlan termékeket követeltek tőlünk. Ezért kiemelt figyelmet fordítottunk és fordítunk a minőségre és a stabil címkézhetőségre. A zsugorcímkéknél ez nagyon nagy odafigyelést és gyártásbiztonságot kívánt. Gondoskodtam róla, hogy minden részfeladathoz legalább két gépünk legyen. Igaz ez a 2017-ben indított IML címkék gyártására is.

Jelenleg 2100 m² egybefüggő nyomdacsarnokban modern gépparkkal folyik a nyomdaipari termékek gyártása.

Fontos lenne az oktatás, a jövő generáció képzése, de egyelőre sajnos nincs rá igény.

Minden évben tartunk nyílt napot a pályaválasztó fiataloknak. Egy-két érdeklődőt kivéve nem nagy a foganatja. Próbáljuk közelebb hozni, kézzelfoghatóbbá tenni a szakmát a fiatalabb generáció számára is. Kiskőrösön, a tavalyi március 15-i felvonuláskor például könyökös préssel nyomtattuk a nagyközönség előtt a 12 pontot.

Mindenkinek nagyon tetszett, de egyelőre nem látszik az áttörés.

TÓTH LÁSZLÓ

laszlo.toth@kner.hu

A családjunkban több nyomdász is volt, így már korán kapcsolatba kerültem a nyomdászattal. 1981-ben végeztem a Ságvári Endre Nyomdaipari Szakközépiskolában mint kéziszedő, majd újabb két év iskola után lettem gép-

mester. Az Athenaeum Nyomdában kezdtem el dolgozni gépmesterként egy 16 nyomóműves Cerutti mélynyomó gépen. Itt szerettem meg igazán a nyomdászatot, tanultam meg a gépmester szakma fortélyait.

1993-ban lehetőségem adódott Németországban két évet dolgozni mélynyomó gépmesterként, ami nagyon jó tapasztalatszerzés volt, idegen környezetben is meg kellett állni a helyemet. A flexótechnológiával 1995-től a Nordenia Hungary Kft.-nél ismerkedtem meg, ami új terület volt nekem, W & H Olimpia Starflex nyolcszínű gépeken dolgoztam.

A számomra teljesen új flexónyomtatást Rolf Peter német és több fiatal magyar kollégától tanultam meg, említhetem Kiss Egont, Kmetty Tamást, de nagyon sok tehetséges kollégával volt szerencsém együtt dolgozni és tanulni tőlük, akik ma is meghatározó képviselői különböző területeken a flexónyomtatásnak.

2000-től műszakvezető lettem, a beosztásomnak köszönhetően nagyon sok fiatal gépmester kollégának tudtam immár én segíteni a szakma elsajátításában, megszerettetésében, akik kiválóan megállják a helyüket a flexótechnológia különböző területein. Van, aki nyomdavezető lett, van, aki műszakvezető és sok-sok nagyon jó flexó gépmester. Büszke vagyok rájuk!

2017-ben adódott számomra egy különleges lehetőség, Békéscsabán a Marzek Kner Packaging Kft. indított egy vadonatúj flexóberuházást, aminek a beindításában volt szerencsém tevékenyen részt venni. Nagyon büszke vagyok rá, hogy sikerült gördülékenyen, sok új kollégával együtt, vezetőink teljes támogatásával folyamatos termelést elérnünk. Itt Békéscsabán a teljes technológiai folyamatnak részese vagyok. A gyártás-előkészítés, nyomtatás, laminálás, vágás folyamatainak a technológiai irányítása a feladat, ami nagyon szép és érdekes, mindennapi kihívásokkal teli tevékenység.

A flexószakember képzést nagyon fontosnak tartom. Jelenleg az iskolákból kikerült fiatalok kevés elméleti és még kevesebb gyakorlati tudással rendelkeznek erre a technológiára vonatkozóan, és csak az éles termelésben ismerkednek meg igazán a flexónyomtatással. Ha a képzés során lenne lehetőség több időt szentelni a flexótechnológiának, az ezen a területen is biztosabb tudással rendelkező fiatalokat eredményezne.

Fontosnak tartom továbbadni tudásomat a következő generáció részére és tudatosítani ben-

nük, hogy a flexónyomtatás egy nagyon szép és folyamatosan fejlődő terület. Elsajátításához és műveléséhez szükség van szakmai alázatra, kitartásra, és ha ezek megvannak, elismert és megbecsült szakemberekké válhatnak.

STEFKOVICS RICHÁRD JÁNOS

richard.janos.stefkovics@dssmith.com

A kedvenc mottóm: *A mennyiség előbb vagy utóbb átcsap minőségé.*

A flexótechnológia mindig is a közelemben volt, kisebb-nagyobb távolságra, mióta arra adtam a fejem, hogy a csomagolóipar felé vegyem szakmai utamat. Ebben az iparágban megkerülhetetlen a flexótechnológia, mára már a korszerű ofszettek sem képzelhetők el egy vagy két rákelkamrás lakkozómű nélkül.

A kilencvenes évek elején a Petőfi Nyomdában talákoztam először a flexótechnológiával, ebben az időben ez nem volt különleges, mert volt ott minden a kor legkorszerűbb technológiájából, az ofszettől a mélynyomásig. Itt még nem került testközelbe a flexótechnológia, nekem az ofszett volt a területem.

1984-ben kezdtem középiskolai tanulmányaimat a Ságváriban, ahol nyomdaipari gépmesternek formáltak, oktattak. Orosz István volt az osztályfőnököm, aki mint szakismerettanár is nemcsak az akkor már igen népszerű ofszettechnológiára tanított, hanem a magasnyomtatásra is. Ez utóbbit később a flexóhoz jól be tudtam építeni. A középiskola után azonnal a Könnyűipari Műszaki Főiskolán folytattam a „Gara-műveknél”. Ahol nagyszerű tanárim voltak, ha akkor ezt nem is tudtam így megfogalmazni, de mára világossá vált, mekkora hatással voltak az életemre és szakmai utamra. Például Benyák Feri bácsi, aki egyszer azt mondta: „Uraim, a jövőben az újságokat és a könyveket számítógépről fogják olvasni. De azt a monitort, számítógépet valamibe be kell csomagolni!” Ez a mondata meghatározta utána az életemet. Szakmai oldalról pedig Schultz Péter

kíméletlen színmérésőrái,-előadásai, amelyeken „belénk verte” a színek világát és mérési rendszereit. Az első naptól kezdve, ahogy mérőkként elkezdtem dolgozni, ezt a tudást használok és alkalmazom. 1991-ben szereztem üzemmérnöki diplomát a KMF-en, nyomtató szakon.

1992-től a Petőfi Nyomdában műszakvezető, fejlesztőmérnök, üzemező-helyettes pozícióban dolgoztam, majd 1999-től 2001-ig a Zalai Nyomda termelésvezetője voltam. Ezt követően visszatértem a Petőfi Nyomdába, ahol üzemezőként, majd vevőszolgálati csoportvezetőként dolgoztam.

2012-től a Stora Enso (VG) termelésvezetője voltam négy éven át, majd utam 2016-tól a DS Smith-be vezetett, ahol termelésvezető, majd gyárigazgató lettem.

1999–2000-ben termelésvezetőként részt vettem a Zalai Nyomda átalakításában, ahol a hagyományos nyomdaipari termelésről csomagolóipari irányba kellett fordítani a nyomdát. Beruházásokkal, létszám bővítéssel, megváltozott vevői igényekkel. Itt már testközelbe jött a flexó, és Weisz Gyula szakmai ismeretei segítségével merültünk bele a flexóba Makai Lászlóval és Kocsmár Tamással együtt.

2001-ben a Petőfi Nyomdában az ország első higiéniai dobozgyártó üzemének kialakításában vettem részt. Ma már majdnem mindenhol auditálva vannak az üzemek valamilyen higiéniai standardra. Akkor ez nagy feladat volt. Az egyszerűsége viszont abban rejlett, hogy új üzem volt, így egy friss, megújult csapattal könnyebb volt elfogadtatni az új szabályokat, mint egy meglévő üzembe bevezetni. Ezt a későbbiekben a saját bőrömmön tapasztaltam a hasonló rendszerek kiépítésénél, bevezetésénél.

2016-ban, amint a DS Smith-hez kerültem, az első feladataim között volt egy használt hatszínes, Angliából behozott flexógép üzemeltetése, beindítása. Ebbe az akcióba nem mint termelési vezetőnek, hanem mint nyomdásznak kellett beleugranom, és direktvezerléssel a gép mellett, a gépen dolgozva kellett beindítani a technológiát, és a kollégákat betanítani, akik nagy része már nyomtatott többszínes terméket, de azokat a színeket egymás mellé nyomtatta korábban. Ebben a munkában Hevele Zoltán és csapata adott rengeteg támogatást, ezzel Löschnig Viktor kollégámmal együtt szépen megtanultuk a flexó működését.

Nagyon sok ember tevékenysége és személyisége formált szakmai utamon. Nyomdászként, tanulókoromban a Szikra Lapnyomdában V. Szabó József és Nádai János terelgetett. Az ofszettechnológiát Albert Ferenc és Földházi Béla segítette megismerni mélységében. A flexó rejtjelmeibe Szirmay Endre, Weisz Gyula és Hevele Zoltán vezetett be.

A következő generáció is olyan, mint mi voltunk. Elmondták a tanáraink, oktatóink, hogy „bezzeg az én időmben...”, és mi azt gondoltuk, azok az idők elmúltak. A világ változik, nekünk is változni kell, alakulnunk. A mostani fiatal nemzedéknek azt tanácsolom: Legyetek nyitottak, figyeljétek a változásokat és az energiákat ezeknek a megértésébe és kezelésébe fektessétek!

Megőrizném a szakmában dolgozó kollégák kapcsolatát, egymás támogatását szorult helyzetekben. Szerencsére napjainkban is találkozom ezzel és azt gondolom, ez adhat egy többletet a szakmánk elfogadásának, ha kritikus helyzetekben támogatjuk egymást. Úgy szoktam fogalmazni, hogy ez egy zártkörű klub (lásd szimpóziumokat), nehéz bekerülni kívülről, de ha bent vagy, akkor mindenkit ismersz és segítesz. A pozíciók és a cégtáblák változnak, de az emberek, akiket a munkád során megismertél, azok maradnak.

A nyomdászképzés mindig egy központi téma volt a szakmában. A rendszerváltás óta ez még jobban felerősödött. A korábban Budapestre és egy-két nagyobb városra elszórt nyomdaipar mára, főleg a csomagolóipar, szétszóródott az ország különböző tájegységeire. Saját tapasztalatom volt, hogy amíg Békéscsabán „minden második” ember nyomdász végzettségű volt, addig Zalaegerszegen importálni kellett, mert név szerint volt feljegyezve az összes valamilyen nyomdász végzettségű kolléga a városban. Én nem specializálnám le a képzést flexó-, ofszet-, kötészetfeldolgozó részekre. A képesnek széles spektrumúnak kell lennie, és felmenő rendszerűnek. Az országos széttagolódás miatt régiós központokban lehetne az oktatásokat kialakítani. A felmenő rendszert a tanfolyam- (felnőttképzés), szakiskola-választással kombinálva, lehetőséget adva az iparban dolgozó cégeknek a beiskolázásra (hétvégi, egy-két napos tanfolyamok). Én a távoktatás semmilyen formáját nem támogatom, mert nem tartom elég hatékonynak.

Az eredeti végzettségem okleveles vegyész, amit a Szegei Egyetem Természettudományi Karának vegyész szakán szereztem 1982-ben. Mester közgazdász diplomám az MBA Econovum Newport School of Master Business Administration gazdálkodási szakához kötődik 2005-ben.

A Petőfi Nyomdában 1993-ban három Windmüller & Hölscher Olimpia Starflex flexó nyomógép üzembe állítása volt az első találkozásom a flexótechnológiával laborvezetőként. A formakészítés, a festékek és ezek alapanyagokhoz való viszonyának stabil technológiai folyamatba építése nagyon komoly együttműködést, közös gondolkodást, problémamegoldást kívánt valamennyi résztvevőtől.

Azokat a pontokat említem a pályámból, ahol közvetlen kapcsolatban voltam a flexótechnológiával:

- ♦ a Petőfi Nyomdában Kecskeméten labor-, majd minőségirányítási vezetőként 1993 és 2000 között;
- ♦ minőségirányítási vezetőként a Mondi Packaging Békéscsaba Kft.-nél 2007–2008-ban;
- ♦ flexónyomtatás és laminálás termelésvezetőként Sealed Air Magyarország Kft.-nél Újharthyánban 2013 és 2016 között;
- ♦ minőségirányítási vezetőként a Marzek Flexi-Log Kft.-nél 2018-ban;
- ♦ termelésvezetőként a Mondi Szada Kft.-nél 2018 és 2021 között.

2018 óta újakezdési coachként is tevékenykedem, illetve 2023 óta trainer és teamcoachként, ezek csak közvetetten kapcsolhatók ehhez a témához, a kollégák fejlesztésében fontos szerepük lehet.

A legnagyobb szakmai sikeremnek az együttműködést tekintem, amit sikerült kialakítani a

gépmesterekkel, formakészítéssel, festékkönyhával és a beszállítókkal a flexónyomatok minőségjavítása terén. Most már odajutottunk, hogy a flexónyomatoknak egyáltalán nem kell szütyöznük az egyéb technológiákkal készített nyomatokkal szemben, mert biztos helye van – előnyeivel és hátrányaival együtt – a nyomtatási technológiák palettáján.

A példaképem a flexibilis csomagolóanyag gyártásban Szirmai Endre. Nála mindig kötelező volt gondolkodni, és a nyomdászszakma valamennyi alapvetését figyelembe venni a szakmai döntéseink meghozatalánál. Ezt ő soha nem felejtette el, illetve ha bárki is elfelejtette, azonnal figyelmeztette rá a tőle megszokott természetességgel.

Az egyik Magyar Grafikában megjelent cikkben fedeztem fel a következő Churchill-idézetet, amit azóta is kötelező érvényűnek tekintek a működésekre nézve: „A siker nem végleges, a kudarc nem végzetes: az számít csak, hogy legyen bátorságod a folytatáshoz!”

A teljes folyamat megismerésére biztatnám a kollégáimat, hogy értsék a saját szerepük fontosságát és a miértjét a munkájuk során. Az „azt mondták, hogy így kell csinálnom” attitűd helyett tudom, hogy ha ezeket a lépéseket megteszem, akkor elérem a megfelelő eredményt.

A szakmai tudásra való büszkeséget őrizném meg a régi időkben.

A flexó szakirányú képzés minden formáját támogatom. A pályafutásom során sajnos a flexószakma ismeretének az amortizációját figyelhettem meg. Akik saját kárukon jelentős szakmai tudásra tettek szert, előbb-utóbb vezetőként folytatták tovább a működésüket. Innentől kezdve a napi rutin elmosta a tudásátadáshoz szükséges időt, így az utánuk következő generáció gépmesterei már csak az ő tudásuk bizonyos részét tudták megtanulni, a tőlük tapasztalati úton tanuló következő gépmester ismét csak egy részét ismerte meg az előző tudásának és így sajnos csak tudásfoszlányok érhetők tetten sok nyomtatást végzőnél. Nagyon fontos az iskolarendszerű oktatás, ahol a nyomdászszakma alapjainak megismerését is megkövetelik a tanulóktól.